

фактурна-та промышленность, е разновидна. Ако ся производи вътре въ господарство-то, между отдѣлни-тѣ му членове, то търговия-та ся нарича *вътрешня*; ако ли едно господарство търгува съ друго господарство, търговия-та ся нарича *внешня*; при това, ако ся производи търговия-та чрѣзъ морски граници, тогава търговия-та ся нарича *морска*, ако ли чрѣзъ сухопутни граници—*сухопутна*. Вътрешия-та търговия ся производи обикновенно по птища шоссейни (съ колы, съ караваны на коне, мъски, камилы, ослы, волове) и по желѣзни (чрѣзъ паровозы), а повечето по рѣки и каналы (на разнородни ладии, корабы и пароходы). Външня-та сухопутна търговия ся производи сѫщо така, както и вътрешия-та; а външня-та морска—на вѣтрилни корабы и на пароходы. Отъ това истича онова огромно значеніе, което иматъ, както вътрешии-тѣ птища сообщенія (рѣки-тѣ, каналы-тѣ, обикновени-тѣ птища и желѣзни-тѣ), така и моря-та, които окрѣжаватъ едно господарство; найважни въ тойзи послѣдниятъ случай вопросы ся возбуждать: имали доста пристанища море-то, не ставать ли на него често буры, нѣма ли подводни каманіе, опасни плитки мѣста и т. под.

4. Наконецъ, дѣятелностъ-та на человѣка ся изражава въ занятія *съ разны науки*, каквите сѫ землеописаніе, исторія, математика и пр., *съ разны искусства*: живопись, ваяніе, архитектура, музика—*въ основаніе* и распространеніе на различни благотворителни учрежденія, като напр. болници, заведенія за глухонѣмы, слѣпы, юродивы, дѣтски